

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/130/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123232058
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5123232058.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD., vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX. X. XXXX, t. č. dočasne zverenú do Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom v Dolnom Kubíne, C. B. D. XXXX/X, IČO: 00 183 521, občianku Slovenskej republiky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom – Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa matky B. B., nar. X. XX. XXXX, trvalé bydlisko obec Teplička nad Váhom (t. č. na neznámom mieste), občianky Slovenskej republiky a otca v rodnom liste maloletého dieťaťa neuvedeného, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému dieťaťu a určení výšky výživného matky pre maloleté dieťa, na pojednávaní na Okresnom súde Žilina dňa 6. 12. 2023, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e

maloletej A. B., nar. XX. X. XXXX, t. č. dočasne zverenej do
Centra pre deti a rodiny Istebné, so
sídlom v E. F., C. B.
D. XXXX/X, IČO: 00 183 521, občianke
Slovenskej republiky,

ÚSTAVNÚ STAROSTLIVOSŤ,

a to v Centre pre deti a rodiny Istebné, so sídlom v Dolnom Kubíne, C. B. D. XXXX/X, IČO: 00 183 521,
od 8. 9. 2023.

II. G. B. B., nar. X. XX. XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej A. B. výživným vo výške
40 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia – Centra pre deti a rodiny
Istebné, so sídlom v Dolnom Kubíne, Ul. Bohúňová č. 1097/9, IČO: 00 183 521, od 8. 9. 2023.

III. N e d o p l a t o k na výživnom pre maloletú A. B., za obdobie od 8. 9. 2023 do 30. 11.
2023 vo výške 109,33 EUR, je matka B. B. p o v i n n á splácať v mesačných splátkach
po 10 EUR, spolu s bežným výživným, na účet zariadenia – Centra pre deti a rodiny Istebné, so
sídlom v Dolnom Kubíne, C. B. D. XXXX/X, IČO: 00 183 521, pod následkom straty výhody splátok.

IV. Týmto rozsudkom sa ruší uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 14. 8. 2023, sp. zn. 9P
130/2023, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie - dočasné zverenie maloletého dieťaťa do
starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom v Dolnom Kubíne, Ul. Bohúňová č. 1097/9,
IČO: 00 183 521.

V. Žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (ďalej „navrhovateľ/ÚPSVaR“), ako ustanovený kolízny opatrovník, podal na Okresný súd Žilina dňa 28.07.2023 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd dočasne zveril maloleté dieťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné.

2. Podanie uvedených návrhov ÚPSVaR odôvodnil tým, že maloletá A. bola na základe uznesenia Okresného súdu Žilina o neodkladnom opatrení, zo dňa 08.03.2023, sp. zn. 9PPOm/1/2023, prijatá do detského krízového zariadenia Náruč v Zádubní.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 12.07.2023 nariadil súd maloletej A. B. výchovné opatrenie, spočívajúce v pobyte v zariadení, na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov v Detskom krízovom centre Náruč, najdlhšie do 08.09.2023. Maloleté dieťa je v evidencii SPODaSK od 02.07.2019, kedy bol doručený podnet od detskej lekárky, kedy sa matka opakovane nedostavila na preventívne vyšetrenia s maloletou. Rodina bola pravidelne monitorovaná, rodinu navštevovali rodinné asistentky a pomáhali matke zlepšiť rodičovské zručnosti.

Orgán SPODaSK riešil nestarostlivosť u matky už pri jej prvom dieťati H. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je v osobnej starostlivosti jeho otca. V domácnosti u matky sa často striedali mužské návštevy. Dňa 22.09.2022 bol doručený podnet od otca mal. H. G., nar. XX.XX.XXXX (ďalšie dieťa matky), bytom u otca I. XXX, J. – G. G., že matka obe mal. deti nechala osamote na dva dni, aj počas noci. Údajne sa to stáva opakovane. Otec maloletého dieťaťa namieta starostlivosť matky o syna (v čase, keď je u matky).

Orgán SPODaSK podal podnet na OR PZ na prešetrenie uvedených skutočností. Pre posilnenie rodičovských zručností, v spolupráci s CDR Bytča, matke a maloletej bol odporučený terénny program na základe dohody v Centre pre deti a rodinu v Bytči v roku 2021, ktorý bol ukončený pre nespoluprácu zo strany matky.

V septembri 2022 bolo vystavené opakované odporúčanie do CDR Bytča. Matka zo začiatku spolupracovala s CDR. Dňa 25.12.2022 opäť ponechala maloletú A. v starostlivosti kamaráta a dlhú dobu nedala o sebe nikomu vedieť. K danej skutočnosti bol spísaný úradný záznam privolanou policajnou hliadkou. Od uvedeného dňa nebolo možné sa s matkou skontaktovať, napriek opakovaným šetreniam v domácnosti a spolupráci s MŠ, CDR Bytča, detskou lekárkou a OR PZ Žilina.

Podľa vyjadrenia polície, matka je monitorovaná OR PZ z dôvodu stretávania sa s osobami páchajúcimi trestnú činnosť. V minulosti mala matka aj problém s užívaním návykových látok. Je možné, že je tomu tak aj v súčasnosti.

Matka sa dostavila na predvolanie dňa 03.02.2023, kedy prejavila záujem o dobrovoľnú pobytovú formu v DKC Náruč. Matka počas prvých dvoch vystavených odporúčaní nespolupracovala. S maloletým dieťaťom nastúpila do zariadenia dňa 15.02.2023. Od uvedeného dňa orgánu SPODaSK pracovníci DKC Náruč prezentovali, že matka je nespolupracujúca, nedržiava režim zariadenia, nebolo možné vykonať diagnostiku rodiny. Matka bez oznámenia odchádzala s maloletým dieťaťom na neznáme miesto. DKC Náruč chcelo predčasne ukončiť pobyt s matkou a maloletou. Na naliehanie pobytová forma pokračovala. Dňa 07.03.2023 pracovníci centra videli, ako od matky odchádza neznámy muž, pričom neskôr zistili, že sa nejedná o jej súčasného priateľa p. H. A.. Následne ten deň odišla matka zo zariadenia a už sa nevrátila.

Matka opakovane opúšťala svoje maloleté dieťa, ktoré nechávala cudzím osobám a zdržiavala sa na neznámom mieste. Po komunikácii s políciou bolo z ich strany oznámené, že matku dieťaťa evidujú v spojitosti s osobami, páchajúcimi trestnú činnosť.

Opatrenia vykonané orgánom SPODaSK:

- opakovane v domácnosti vykonané sociálne šetrenia,
- poskytnuté sociálne poradenstvo,
- spolupráca s materskou školou,
- spolupráca s detskou lekárkou,
- podnet na OR PZ SR,
- odporúčanie do DKC Náruč Žilina- Zádubnie 56 – pobytová forma,
- opakované odporúčanie do CDR Bytča – terénna forma.

Na základe zistených skutočností na strane maloletého dieťa orgán SPODaSK zhodnotil situáciu dieťaťa a určil vysokú mieru ohrozenia dieťaťa a to z dôvodu, že život, zdravie a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého dieťaťa je, alebo môže byť ohrozený v oblasti zdravia, vzdelávania, rodinných a sociálnych vzťahov, sebaobsluhy a samostatnosti, identity a pod.

Napriek aktívnej pomoci a podpore zo strany orgánu SPODaSK, sociálnych pracovníkov CDR Bytča, sociálnych pracovníkov DKC Náruč, či v domácnosti u matky alebo v zariadení, nedošlo k žiadnemu zlepšeniu situácie v rodine.

Matka odporúčania, ktoré jej boli navrhované na zlepšenie situácie dlhodobo neplnila a neplní. Navrhovateľ nemá vedomosť, či matka v súčasnosti pracuje. Od umiestnenia maloletého dieťaťa bola zamestnaná na dohodu o vykonaní práce na niekoľko dní vo firme IN Industry s.r.o., následne do zamestnania prestala chodiť bez udania dôvodu. Je v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Žilina od 28.03.2023. Voči matke je vedené exekučné konanie. Matka napriek intervencii zo strany ÚPSVaR Žilina si nepodala žiadosť o poberanie dávky v hmotnej núdzi, nespolupracuje ani pri riešení exekučných konaní. Má dlžnú sumu aj v sociálnej a zdravotnej poisťovni. Je otáznne, ako si zabezpečuje finančné prostriedky na živobytie. Matka maloletej naďalej býva na adrese H. K. XXX/X I. L. M. I. v rodinnom dome. Rodinný dom je vo vlastníctve jej brata, ktorý býva v uvedenom rodinnom dome v ďalšej samostatnej byt. jednotke so svojou rodinou. Matka sa nijakou sumou nepodieľa na úhrade výdavkov za bývanie a energie. Výdavky za ňu uhrádza jej brat s manželkou. Ten uviedol, že zvažuje jej vystaňovanie z domu, nakoľko sa jedná o dlhodobý problém s neplatením si výdavkov na bývanie zo strany matky. Matka v ďalšej samostatnej jednotke rodinného domu užíva obývaciu izbu a kuchyňu. Počas šetrenia dňa 08.06.2023 bola umožnená návšteva v domácnosti za pomoci synovca p. B., ktorý v byte užíva samostatnú izbu. B. B. bola doma, v izbe mala neporiadok, prázdne obaly z jedla, porozhadzované veci po zemi. Uviedla, že je chorá a nemohla poupratovať. Ďalej uviedla, že aktuálne je bez príjmu, ale plánuje sa znovu zamestnať. S maloletou A. je v pravidelnom kontakte.

Dňa 04.07.2023 bolo vykonané šetrenie v domácnosti u matky. Matka nebola prítomná. Telefonicky sa s ňou nepodarilo skontaktovať. ÚPSVaR kontaktoval p. N., švagrinu matky, tá sprístupnila domácnosť, ale izba, ktorú užíva matka maloletej bola zamknutá. Pani N. uviedla, že ju videla naposledy dňa 01.07.2023, kedy odchádzala na bicykli. Uviedla, že matka nijakým spôsobom nezmenila spôsob života. Nakoľko spoločne s manželom sú vlastníci celej nehnuteľnosti, ktorá pozostáva z ďalších dvoch bytových jednotiek, s matkou mal. uzatvorili dňa 01.04.2023 nájomnú zmluvu. Matka má prispievať na bývanie sumou 60 eur/mes. Pani N. uviedla, že túto sumu zatiaľ neuhradila ani raz. Matka si nepreberá poštu, nakoľko sú v schránke lístky z pošty. Informovala ju o dátume a čase pojednávania, prisľúbila, že v prípade ak bude s matkou mal., tento termín jej oznámi. Tiež uviedla, že sa pred ňou matka vyjadriala, že má depresie, nakoľko nemá pri sebe deti.

Napriek opakovaným šetreniam v domácnosti sa matku podarilo zastihnúť len dňa 08.06.2023. Matku nebolo možné zastihnúť ani telefonicky. O matke získavali informácie od švagrinej matky p. N.. Tá uvádzala, že matka pravidelne odchádzala na dlhšie obdobie z domácnosti a následne po návrate aj niekoľko dní prespala. Opakovane jej požičiavala peniaze, alebo jej poskytla stravu. Má vedomosť, že matka je v kontakte s rizikovými osobami, prípadne bola videná v spoločnosti neznámych mužov. Matka po umiestnení maloletej nejavila o mal. záujem približne 2 týždne a zdržiavala sa na neznámom mieste. Následne sa nakontaktovala na DKC Náruč. Najskôr mal. A. pravidelne telefonicky kontaktovala, postupne sa tieto telefonáty stávali zriedkavejšie.

Na ÚPSVaR Žilina sa dostavila dňa 12.04.2023, kedy prezentovala, že má záujem o návrat mal. Sofie do jej starostlivosti. Uviedla, že si len „potrebuje vyriešiť svoju situáciu“, a to tak, že si nájde stabilné zamestnanie, začne riešiť vzniknuté exekúcie. Uviedla, že návykové látky nepožíva, prestala sa aj stretávať s rizikovými osobami.

Následne ÚPSVaR Žilina kontaktovala dňa 21.07.2023. Žiadala o poskytnutie termínu na ÚPSVaR Žilina, za účelom vykonania pohovoru. Matke poskytli termín na 24.07.2023 o 09:00 hod., matka s termínom súhlasila. Dňa 24.07.2023 sa cca o 07:00 hod. ospravedlnila cez SMS, že sa stretnutia nemôže zúčastniť a žiadala o náhradný termín. Ten jej bol poskytnutý na deň 26.07.2023 o 13:00 hod. Matke

tento termín vyhovoval, zobrala ho na vedomie. V uvedený deň 26.07. 2023 sa na stanovený termín nedostavila a ani sa nijakým spôsobom neospravedlnila z neúčasti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, navrhovateľ neodporúča návrat maloletého dieťaťa do domáceho prostredia k matke, nakoľko ho vníma ako ohrozujúci pre zdravý vývin maloletej.

Matka nijakým spôsobom nepreukázala, že zmenila spôsob svojho života, čo môže byť pre maloletú A. vysoko rizikové. S matkou sa nepodarilo nadviazať spoluprácu, nakoľko na žiadne z doteraz dohodnutých stretnutí sa matka nedostavila, či už v DKC Náruč, alebo ÚPSVaR Žilina a neskôr už nereagovala ani na telefonické a SMS výzvy. Osobné stretnutia matky s odborným tímom DKC boli dohodnuté v dňa 28.06. 2023, matka sa nedostavila, ponúkli jej ďalší termín dňa 29.06. 2023, matka sa opäť nedostavila. Dňa 30.06.2023 bola dohodnutá osobná návšteva matky s mal. Sofiou v DKC Náruč, na ktorú sa matka taktiež nedostavila, ani vopred neospravedlnila. Dieťa s PNR museli poslať späť domov. Matka navštívila v poslednom období po dohodnutí si termínu v DKC Náruč maloletú dňa 16.06.2023 a ďalšie stretnutie sa konalo dňa 21.07.2023. Matku vníma ako nespokojujúcu a zavádzajúcu vo vyjadreniach. Matka neprejavuje dostatočný záujem o získanie mal. Sofie do osobnej starostlivosti, neponúka riešenia, nemá snahu o zmenu svojho spôsobu života a vytvorenia vhodných podmienok pre zdravý vývin mal. A.. O maloletú prejavuje len minimálny záujem, nezmenila spôsob života, a preto nie je predpoklad zabezpečovania riadnej komplexnej starostlivosti o dieťa zo strany matky a ani blízkej rodiny.

Navrhovateľ požiadal o rezerváciu miesta pre maloletú v CDR Istebné, kde rezerváciu potvrdili. V prípade nariadenia ústavnej starostlivosti, bude maloletá A. zapísaná do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, navrhovateľ konštatuje, že nariadené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel, sanácia biologickej rodiny bola neúspešná a nie je nikto z blízkych, kto by dokázal zabezpečovať riadnu a sústavnú starostlivosť o maloletú.

3. Uznesením Okresného súdu Žilina, sp. zn. 9P/130/2023 zo dňa 14. 8. 2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, súd uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť odovzdať maloletú A. B. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné.

Súd v odôvodnení tohto uznesenia konštatoval, že znesením 9PPOm/1/2023 zo dňa 09.03.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.04.2023, bola mal. Sofia zverená do starostlivosti Detského krízového centra Náruč. Následne bolo rozsudkom 9P/130/2023 zo dňa 12.07.2023 nariadené mal. Sofii výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte v zariadení (Detské krízové centrum Náruč) na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie do 08.09.2023.

Po oboznámení sa s návrhom a súdnym spisom, súd k záveru, že nariadené výchovné opatrenie, ktoré končí dňom 08.09.2023, nesplnilo svoj účel, keďže nedošlo k sanácii rodinných pomerov u maloletej. Matka dlhodobo vedie neusporiadaný život, má exekúcie, neplatí nájom za bývanie, stretáva sa s pochybnými osobami, nespokojuje sa s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ani s pracovníkmi zariadenia, v ktorom sa maloleté dieťa nachádza. Keďže nariadené výchovné opatrenie končí dňom 08.09.2023, pričom je potrebné, aby bola mal. A. kontinuálne zabezpečovaná riadna starostlivosť, súd vyhovel návrhu ÚPSVaR Žilina, a dočasne zveril mal. dieťa do starostlivosti zariadenia Centra pre deti a rodiny Istebné, v ktorom mu takáto starostlivosť bude zabezpečená do rozhodnutia súdu o návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, a ktoré s prijatím maloletej vyjadrilo súhlas písomným podaním zo dňa 04.08.2023.

4. Maloletá A. B. je umiestnená v tomto zariadení od 8. 9. 2023.

5. Matka maloletého dieťaťa sa k návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nevyjadrila.

6. Matka bola predvolaná na pojednávanie na deň 16. 10. 2023. Na pojednávanie sa nedostavila, neúčast' neospravedlnila, nepožiadala o odročenie pojednávania.

Zástupkyňa navrhovateľa – ÚPSVaR Žiliny uviedla, že matke bol zrušený trvalý pobyt v L. M. I., Pod horou č. 132/2. Jej trvalým pobytom je obec Teplica nad Váhom.

Súd preto odročil pojednávanie, aby matke umožnil zúčastniť sa pojednávania – ako účastníčke konania, a to na deň 6. 12. 2023.

Podľa § 5 zák. č. 253/1998 Z.z. občan, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa § 7 ods. 1 písm. d) až g) a ktorý sa nemôže prihlásiť na trvalý pobyt podľa § 3 alebo § 4, sa môže prihlásiť na trvalý pobyt v ohlasovni v mieste, kde sa zdržiava. V takom prípade občan predkladá iba doklad podľa § 3 ods. 8 písm. a), ak ho nemá, doklad podľa § 3 ods. 8 písm. b) a ako miesto trvalého pobytu sa uvedie iba obec pobytu. Adresa sídla obecného úradu tejto obce je adresou takého občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov a na účely zápisu do zoznamu voličov. Obec je povinná spôsobom v mieste obvyklým, najmä oznámením na úradnej tabuli, upozorniť hláseného občana, že mu bola alebo že mu má byť doručená písomnosť.

Podľa § 7 ods. 3 zák. č. 253/1998 Z.z., ak dôjde k zrušeniu trvalého pobytu podľa odseku 1 písm. d) až g), je miestom trvalého pobytu občana obec, na ktorej území bol občanovi trvalý pobyt zrušený. Túto skutočnosť je ohlasovňa povinná oznámiť občanovi vyvesením oznámenia na úradnej tabuli v obci pobytu po dobu 15 dní. V oznámení ohlasovňa uvedie aj meno, priezvisko a dátum narodenia občana.

Lustráciou v Registri obyvateľov SR súd zistil, že trvalým pobytom matky je obec Teplička nad Váhom.

Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 CSP a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

Podľa § 106 ods. 3 CSP, ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu.

Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Ide o prípady tzv. bezdomoveckých pobytov, keď má fyzická osoba evidované ako miesto trvalého pobytu len obec, na území ktorej bol trvalý pobyt zrušený.

Po uplynutí 15. dní od zverejnenia oznámenia nastupuje fikcia, podľa ktorej sa písomnosť považuje za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Súd v súlade s ust. § 106 ods. 3 CSP doručoval matke predvolanie na pojednávanie oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Okresného súdu Žilina (č. l. 160 - 161).

Súd považoval písomnosť (predvolanie matky na pojednávanie konané dňa 6. 12. 2023) podľa ustanovenia § 106 ods. 3 za doručenú po 15 dňoch od zverejnenia – fikciou, a to dňa 6. 12. 2023.

Matke súd dal dve možnosti vystupovať na súde ako účastníčka konania, toto právo nevyužila, čo nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa.

Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

Súd dospel k názoru, že vec je potrebné prejednať a rozhodnúť, rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý treba uprednostniť, a preto rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti matky.

Rovnako súd rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti kolíznej opatrovníčky.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nasledovnú ustálenú (vnútroštátnu aj nadnárodnú judikatúru).

Mimoriadny význam v konaní o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu má plynutie času, čo kladie osobitnú požiadavku na rýchlosť a plynulosť konania súdu (napr. rozsudky ESLP vo veciach Nuutinen proti Fínsku z 27. 6. 2000, bod 110, Hokkanen proti Fínsku z 23. 9. 1994, bod 72, Voleský proti Českej republike z 29. 6. 2004, bod 106, Kříž proti Českej republike z 9. 1. 2007, bod 74, Hub proti Nemecku z 9. 4. 2009, bod 48) .

Obdobne judikatúra ESLP zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej situácii, ak rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (napr. rozsudok vo veci Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku zo dňa 28. 6. 2007 č. 76240/01, § 135; či Mennesson proti Francúzsku zo dňa 26. 6. 2014 č. 65192/11, § 93; Anayo proti Nemecku zo dňa 21. 12. 2010 č. 20578/07, § 71; Gözüm proti Turecku zo dňa 20. 1. 2015 č. 4789/10, § 50–51; či Penchevi proti Bulharsku zo dňa 10. 2. 2015 č. 77818/12, § 71). Z tejto judikatúry ESLP jednoznačne a jasne vyplýva, že v prípade súdneho rozhodovania o deťoch, nemožno uprednostňovať abstraktné princípy pred najlepším záujmom dieťaťa v konkrétnom prípade.

Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princíпов. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princíпов právneho štátu (I. ÚS 155/2017).

Najlepší záujem maloletého dieťaťa je prvoradé hľadisko pri rozhodovaní v predmetnej súdnej agende. Len pre skutočnosť, že sa otec ani matka nedostavili na pojednávanie, nemôže súd - pri aplikácii ústavného testu proporcionality, ich zavinenú neúčast' na pojednávaní (kedy súd využil všetky možnosti, aby sa pojednávania zúčastnili), nadradit' ich nevyužitú právo zúčastniť sa na pojednávaní, nad práva a záujmy maloletého dieťaťa. Súd urobil všetko preto, aby sa otec aj matka mohli k veci vyjadriť, uviesť návrhy a pripomienky, vyjadrovať sa k jednotlivým dôkazom alebo sa dať zastúpiť právnym zástupcom. Túto možnosť nevyužili.

7. Zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina na pojednávaní poukázala na písomný návrh zo dňa 27. 7. 2023 a na dôvody, ktoré sú v ňom uvedené. K zmene skutkového stavu nedošlo. Maloleté dieťa je aktuálne umiestnené v Centre pre deti a rodiny Istebné od 8. 9. 2023.

Doteraz vykonané opatrenia nevedli k náprave, a preto navrhla nariadiť maloletému dieťaťu ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Istebné a matku zaviazat' prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 40 EUR mesačne, od podania návrhu, a to na účet Centra pre deti a rodiny Istebné.

Uložené výchovné opatrenie nevedlo k náprave v rodine a starostlivosti o maloleté dieťa. Matka sa aktuálne o maloleté dieťa nezaujíma, jej pobyt je neznámy.

Dieťa bude perspektívne umiestnené do pestúnskej starostlivosti. V súčasnosti je umiestnené v profesionálnej rodine.

Nepodarilo sa zistiť vhodné fyzické osoby, ktoré by sa mohli o maloleté dieťa starať v rámci náhradnej osobnej starostlivosti.

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina na pojednávaní navrhla návrhu ÚPSVaR Žilina vyhovieť. Stotožnil sa s dôvodmi, ktoré uviedla na pojednávaní a aj písomnom návrhu zástupkyňa navrhovateľa. Na pojednávaní predložil rozhodnutia polície, z ktorých okrem iného vyplýva, že matka si zadovažuje príjem trestnou činnosťou.

9. Názor maloletej A. B. bol zisťovaný nepriamo, v Centre pre deti a rodiny Istebné. Maloleté dieťa o predmetnom konaní vie, ale pre svoj vek, nevie posúdiť dosah tejto informácie. Zo správy tohto zariadenia vyplýva, že maloleté dieťa bude pripravované psychológom na náhradnú rodinnú starostlivosť.

10. Súd vykonal na pojednávaní listinné dôkazy, z ktorých zistil nasledovné skutočnosti:

Uznesením Okresného súdu Žilina, sp. zn. 9P/130/2023 zo dňa 14. 8. 2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, súd uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť odovzdať maloletú A. B. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 12. 7. 2023, sp. zn. 9P 130/2023 bolo maloletému dieťaťu nariadené výchovné opatrenie – pobyt v Detskom krízovom centre Náruč, najdlhšie do 8. 9. 2023.

Zo správy Detského krízového centra Náruč zo dňa 08.08.2023 vyplýva, že za sledované obdobie od 28.06. - 08.08.2023 nedošlo k výrazným zmenám. Matka sa o mal. A. u odborného tímu DKC Náruč neinformuje, len telefonicky alebo formou SMS prejavuje záujem o návštevy s mal. A.. Aktuálne prebiehajú návštevy matky s mal. Sofiou každý piatok v DKC Náruč. Otázku otcovstva a zápisu biologického otca do rodného listu dieťaťa komunikovali aj s p. H. A., ktorého matka uvádza ako biologického otca mal. A.. Z komunikácie s p. H. A. boli zrejme obavy a odklon pozornosti od riešenia otázky otcovstva. Konštatujú, že matka nijako neprejavila záujem o zmenu spôsobu svojho života a vytvorenia vhodných podmienok, ktoré by mali pozitívny vplyv na ďalší vývoj mal. A.. Na skutočnostiach, ktoré uvádzajú v správe z pobytu mal. Sofie v DKC Náruč zo dňa 28.06.2023 naďalej trvajú. Matka aktuálne nedokáže reflektovať na potreby dieťaťa, ktoré vedú k zdravému bio-psycho-sociálneho vývinu, primerane veku s dieťaťom komunikovať, zaujímať sa o aktuálne vnútorné prežívanie dieťaťa, saturovať jeho citové potreby, vytvoriť pre dieťa bezpečné rodinné prostredie, zadávať mu primerané hranice a zabezpečiť pravidelný režim dňa vzhľadom k veku dieťaťa. Matka sa svojim spôsobom života dostala do exekučných dlhov, ktoré môžu byť v budúcnosti dôsledkom straty bývania. Rodinné prostredie a správanie matky nie je pre mal. Sofiu predvídateľné, bezpečné, stabilné, môže byť ovplyvňované opakovaným opúšťaním dieťaťa matkou, jeho ponechávaním v starostlivosti cudzích osôb, susp. užívaním návykových látok. Z dostupných informácií možno predpokladať, že matka vyhľadáva kontakt s rizikovými osobami. Mieru ohrozenia dieťaťa v rodinnom prostredí hodnotia ako vysokú (§ 29 ods. 1 písm. d) Vyhlášky 103/2018 Z. z.). Po dôslednom zvážení a prehodnotení všetkých skutočností (prehodnotenie miery ohrozenia dieťaťa, individuálna psychologická a sociálna práca, pozorovanie správania dieťaťa, matky, komunikácia so SPODaSK Žilina, ako aj s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa odporúčajú zverenie maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti, neodporúčajú návrat dieťaťa do pôvodného rodinného prostredia, nakoľko ho vnímajú ako ohrozujúci pre zdravý vývin maloletej, vytvoriť a zabezpečiť mal. Sofii bezpečné a stabilné prostredie pre jej celkový zdravý bio-psycho-sociálny vývin, zabezpečiť a podporovať zdravý kontakt dieťaťa s blízkymi osobami (matka, nevlastný brat H., rodina Guriňová), zabezpečiť dieťaťu predprimárne vzdelávanie v MŠ, nastaviť dieťaťu pravidelný režim dňa, zadávať dieťaťu veku primerané hranice a pravidlá a trvať na ich dodržiavaní, aktívne trávenie voľnočasových aktivít v rovesníckych skupinách.

Dňa 10.08.2023 oznámila Okresná prokuratúra Žilina vstup do konania v zmysle § 13 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, pričom bolo súdu zaslané v predmetnej veci vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina považuje za právne opodstatnený, pričom má za to, že stabilizácia situácie maloletej je pre jej ďalší zdravý telesný, duševný a sociálny vývoj kľúčová, pričom matka doposiaľ nepreukázala skutočný záujem o riadnu a komplexnú starostlivosť o jej maloletú dcéru. Maloletá A. nemá blízku rodinu, ktorá by dokázala dlhodobo zabezpečovať starostlivosť o ňu a teda nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou sa javí byť za tejto situácie jedinou možnosťou a je v najlepšom záujme tohto dieťaťa.

Z vykonaných lustrácií matky maloletého dieťaťa v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI súd zistil, že matka často strieda krátkodobé zamestnania, nemá stabilný príjem finančných prostriedkov. Od januára 2023 nepoberala dávky vyplácané SOCIÁLNOU POISŤOVŇOU, okrem nemocenského od marca do júna 2023 – spolu 120,30 EUR.

Zo správ ÚPSVaR Žilina mal súd preukázané, že je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Nepoberá sociálne dávky. Poberala prídavok na dieťa v roku 2022 a do júla 2023.

Zo správy z Centra pre deti a rodiny Istebné zo dňa 2. 10. 2023 vyplýva, že maloleté dieťa je v tomto zariadení umiestnené od 8. 9. 2023 v profesionálnej rodine. Jeho zdravotný stav je dobrý, správanie v norme. Matka sa o maloleté dieťa v súčasnosti nezaujíma. Maloleté dieťa bude umiestnené do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je:

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloleté dieťa má v rodnom liste uvedenú len matku. Rodina je dlhodobo sledovaná, problémy s výchovou maloletého dieťaťa zo strany matky sa stupňovali. Matka zanedbávala výchovu a výživu dieťaťa. Maloletému dieťaťu bolo uložené Okresným súdom Žilina výchovné opatrenie, čo k náprave nevedlo. Matka neprejavila záujem o zmenu spôsobu svojho života a vytvorenia vhodných podmienok, ktoré by mali pozitívny vplyv na ďalší vývoj mal. A..

Nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, sanácia biologickej rodiny bola neúspešná a nie je nikto z blízkych osôb, kto by dokázal zabezpečovať riadnu a sústavnú starostlivosť o maloletú.

Rodinné prostredie a správanie matky nie je pre mal. Sofiu predvídateľné, bezpečné, stabilné, môže byť ovplyvňované opakovaným opúšťaním dieťaťa matkou, jeho ponechávaním v starostlivosti cudzích osôb. Je podozrenie, že matka požíva návykové látky. Z dostupných informácií možno predpokladať, že matka vyhľadáva kontakt s rizikovými osobami. Mieru ohrozenia dieťaťa v rodinnom prostredí je hodnotená ako vysoká.

Matka v súčasnosti nemá stabilné bývanie, dlhodobo nemá stabilný príjem. Z poznatkov prokuratúry vyplýva, že si zadovážuje príjem páchaním trestnej činnosti (bolo jej v súčasnosti vznesené obvinenie pre prečin krádeže). Jej aktuálny pobyt nie je známy. O maloleté dieťa neprejavuje v súčasnosti záujem.

Doterajšie intervencie v rodine nespĺnili účel ani sčasti (najmä nariadené výchovné opatrenia). Bez radikálnejšieho výchovného opatrenia je výchova dieťaťa vážne ohrozená a vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Vhodné fyzické osoby neprejavili záujem starať sa o maloleté dieťa (rodinní príslušníci).

Z vykonaného dokazovania súd dospel k názoru, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby mu bola nariadená ústavná starostlivosť (keďže matka ani iné osoby riadnu starostlivosť nezabezpečujú). Takéto rozhodnutie navrhla aj zástupkyňa navrhovateľa – ÚPSVaR Žilina a aj prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina na pojednávaní.

Aktuálne neprichádza do úvahy zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe ani do pestúnskej starostlivosti.

Maloleté dieťa sa nachádza v profesionálnej rodine, s perspektívou jeho zverenia do pestúnskej starostlivosti.

V špecializovanom zariadení je umiestnené od 8. 9. 2023, bez vážnejších problémov.

Podľa názoru súdu, je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo v súčasnosti umiestnené v zariadení, v ktorom sa mu poskytuje kvalitná ústavná starostlivosť.

So zreteľom na uvedené skutočnosti preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a nariadil maloletému dieťaťu ústavnú starostlivosť v zariadení, kde je už umiestnené na základe neodkladného opatrenia, a to od 8. 9. 2023.

13. Súd so zreteľom na sociálny status matky (nemá stabilné bývanie ani príjem, je nemajetná), určil výživné pre maloleté dieťa v sume 40 EUR mesačne, od 8. 9. 2023, ktoré bude matka platiť na účet Centra pre deti a rodiny Istebné, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadol aj na to, že matka má ešte jednu vyživovaciu povinnosť.

Keďže súd nariadil maloletému dieťaťu ústavnú starostlivosť od 8. 9. 2023, matke vznikol nedoplatok na výživnom za obdobie od 8. 9. 2023 do 30. 11. 2023 v sume 109,33 EUR, ktorý jej súd povolil splácať v mesačných splátkach po 10 EUR mesačne, spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

Dižná suma 109,33 EUR pozostáva zo sumy 80 EUR mesačne (mesiace október 2023 a november 2023) a pomerná časť mesiaca september 2023 - 29,33 EUR (40 EUR delené 30 dní krát 22 dni).

14. Súd taktiež zrušil uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 14. 8. 2023, sp. zn. 9P 130/2023, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie - dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom v Dolnom Kubíne, Ul. Bohúňová č. 1097/9, IČO: 00 183 521, pretože rozhodol rozsudkom vo veci samej od 9. 8. 2023.

15. Rozsudok o výživnom je predbežne vykonateľný (§ 44 CMP).

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa podľa tohto rozhodnutia, aj keď by proti nemu prípadne podala odvolanie.

16. Podľa § 44 CMP lehota na plnenie výživného plynie od doručenia tohto rozsudku.

17. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie na náhradu trov konania.

Účastníci konania napokon ani priznanie nároku na náhradu trov konania nežiadali. Súd nezistil okolnosti, na základe ktorých by bolo priznanie náhrady trov konania spravodlivé (§ 55 CMP).

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné o d v o l a n i e, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku, spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.